

UCHWAŁA Nr 81
strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego
z dnia 1 lipca 2019 r.

w sprawie przedłużającego się kryzysu społecznego w związku z sytuacją w oświacie

Na podstawie art. 29 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2015 r., poz.1240 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1

Strona Społeczna, tj. Strona Pracowników i Strona Pracodawców Rady Dialogu Społecznego kolejny raz wyraża swój głęboki niepokój przedłużającym się kryzysem społeczno-instytucjonalnym w związku z sytuacją w polskiej oświacie. Legalnie prowadzony strajk nauczycieli i pracowników niepedagogicznych, domagających się godziwego wynagrodzenia za swoją pracę tak istotną dla naszej wspólnej przyszłości – nie doprowadził niestety do wypracowania porozumienia.

§ 2

Strajk w oświacie ujawnił niesprawność organów państwa w rozwiązywaniu nabrzmiałych problemów społecznych, pogłębiającą petryfikację struktur i programów edukacji, zakłócił także funkcjonowanie wielu polskich rodzin - rodziców i ich dzieci. Jako społeczeństwo wspólnie dotarliśmy do miejsca i czasu kiedy w zdecydowany sposób należy domagać się wypracowania i niezwłocznego przystąpienia do realizacji konstruktywnego a nie deklaratywnego czy też pośpiesznego programu systemowej naprawy oświaty i rozwiązania nie tylko problemu wynagrodzeń nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami, ale w szerszym kontekście funkcjonowania i przyszłości systemu edukacji. Jesteśmy zdania, iż program zmian powinien być mądrą i racjonalną odpowiedzią na kluczowe wyzwania cywilizacyjne i oczekiwania społeczne oraz wyzwania gospodarcze wobec systemu edukacji, przy jednoczesnym uwzględnieniu problemu warunków pracy i płacy środowiska nauczycielskiego.

§ 3

Strona Pracowników i Strona Pracodawców Rady Dialogu Społecznego jest w pełni przekonana, iż najbardziej właściwą drogą do opracowania programu naprawy w edukacji jest partnerski dialog na forum Rady Dialogu Społecznego, z jak najszerszym wykorzystaniem wiedzy i zaangażowania wszystkich środowisk, organów i instytucji państwa oraz organizacji zainteresowanych przyszłością polskiej edukacji – nauczycieli, Rządu RP, instytucji eksperckich, organizacji pozarządowych, samorządów i przedsiębiorców, związków zawodowych a także rodziców.

§ 4

Strona Pracowników i Strona Pracodawców Rady Dialogu Społecznego zwróci się do Prezydenta Rzeczypospolitej pana Andrzeja Dudy o objęcie prezydenckim patronatem prac nad przygotowaniem zmian w edukacji. Mając w pamięci podobne prace prowadzone przed laty pod auspicjami Prezydenta Lecha Kaczyńskiego – publiczną deklarację Pana Prezydenta postrzegamy jako dobry prognostyk dla merytorycznej wartości debaty.

§ 5

Strona Pracowników i Strona Pracodawców RDS zwraca się do Przewodniczącej RDS o powierzenie Zespołowi problemowemu do spraw usług publicznych zadania niezwłocznego opracowania wstępnej koncepcji, zarówno organizacyjnej, jak i merytorycznej, sekwencji prac nad przygotowaniem zmian w edukacji. Koncepcja winna wskazywać imiennie lub instytucjonalnie uczestników dialogu a także zawierać szczegółowy harmonogram/terminarz działań, których finał powinien nastąpić nie później niż we wrześniu 2019 roku. Ustala się termin przedstawiania tej koncepcji na najbliższym posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego.

§ 6

Upoważnia się Przewodniczącą RDS do przedstawienia przyjętej koncepcji prac nad zmianami w edukacji Prezydentowi RP i ustalenia dalszego trybu wspólnego działania.

§ 7

Strona Społeczna Rady Dialogu Społecznego, inicjując szeroki dialog o zmianach w edukacji, apeluje do wszystkich organizacji związkowych środowisk nauczycielskich o powstrzymanie się od jakichkolwiek akcji protestacyjnych i strajkowych w okresie przeznaczonym na prace koncepcyjne i wskazanym w niniejszej uchwale – tj., do końca bieżącego roku szkolnego.

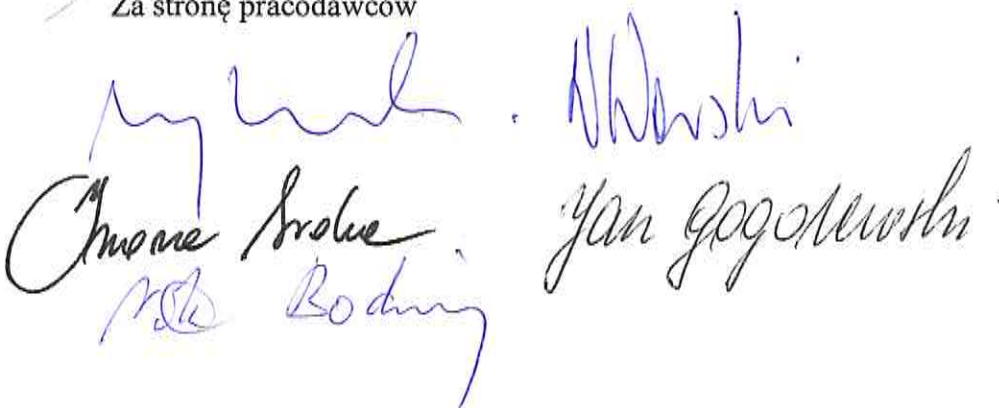
§ 8

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za stronę pracowników

Za stronę pracodawców

Zdanie odrębne NSZZ „Solidarność” do projektu uchwały numer 81 strony pracowników i strony pracodawców Rady w sprawie przedłużającego się kryzysu społecznego w związku z sytuacją w oświacie.

Przedstawiony projekt uchwały budzi szereg wątpliwości natury proceduralnej i formalnej, które NSZZ „Solidarność” przedstawia poniżej:

- 1) Po pierwsze, art. 4 ust. 1 ustawy o Radzie stanowi, że „Każdej ze stron Rady przysługuje prawo wniesienia pod obrady Rady sprawy o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego, rozwoju społeczno- -gospodarczego i wzrostu dobrobytu, zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki oraz spójności społecznej”. Wydaje się, że niniejsza sprawa może zostać za taką uznana. W tej sytuacji powinna ona stać się przedmiotem trójstronnej uchwały Rady decydującej o jej przekazaniu do Zespołu, tak jak stanowi ust. 4. Należy również przywołać treść ust. 6, który stanowi, że „Jeżeli (...) zespół przedstawi swoje stanowisko w sprawie, (...), Rada podejmuje uchwałę w oparciu o to stanowisko na pierwszym posiedzeniu następującym po jego upływie”. Ponownie, zwraca uwagę wymóg podjęcia uchwały trójstronnej.
- 2) Po drugie, nawet jeśli przyjąć, że strona pracodawców wraz ze stroną pracowników zajmą stanowisko zgodnie z treścią art. 4 ust. 2 ustawy o Radzie, który stanowi, że „Każda ze stron Rady, również wspólnie z inną stroną Rady, może zająć stanowisko w każdej sprawie dotyczącej polityki społecznej lub gospodarczej”, to to stanowisko, nie może upoważniać Przewodniczącej Rady do podejmowania samodzielnych decyzji. Ustawa nie przewiduje możliwości delegowania przez stronę społeczną Rady uprawnień Rady na Przewodniczącą Rady. Art. 33 ust. 2 przewiduje jedynie możliwość przekazania sprawy należącej do kompetencji Rady, Prezydium Rady.
- 3) Ponadto, biorąc pod uwagę charakter uchwały, który jawi się jako organizacyjno-proceduralny, a nie merytoryczny, konieczne jest, by decyzja na temat organizacji prac Rady miała charakter trójstronny i była przedmiotem decyzji Prezydium Rady, które zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy posiada uprawnienia związane z koordynacją i organizacją prac Rady. Wskazuje na to także treść Regulaminu Rady. W par. 11 ust. 3 wymienione zostały zadania Prezydium. Wśród nich znalazło się m.in. przedstawianie propozycji ustaleń w sprawach organizacyjnych. Prezydium jest także odpowiedzialne za koordynację prac zespołów problemowych, co stawia pod znakiem zapytania samodzielną decyzję Przewodniczącej Rady o skierowaniu prac nad projektem uchwały numer 81 do Zespołu ds. usług publicznych Rady podczas posiedzenia Rady w dniu 8 maja 2019 r. Należy również podkreślić, że decyzje podejmowane są przez Prezydium w sytuacji, gdy każda ze stron wyrazi na nią zgodę. W tym wypadku wymagana jest także zgoda strony rządowej, która nie została wyrażona.

Agata Kucharska
Sopota Waldemar
Stankiewicz
Andrzej Kuczyński

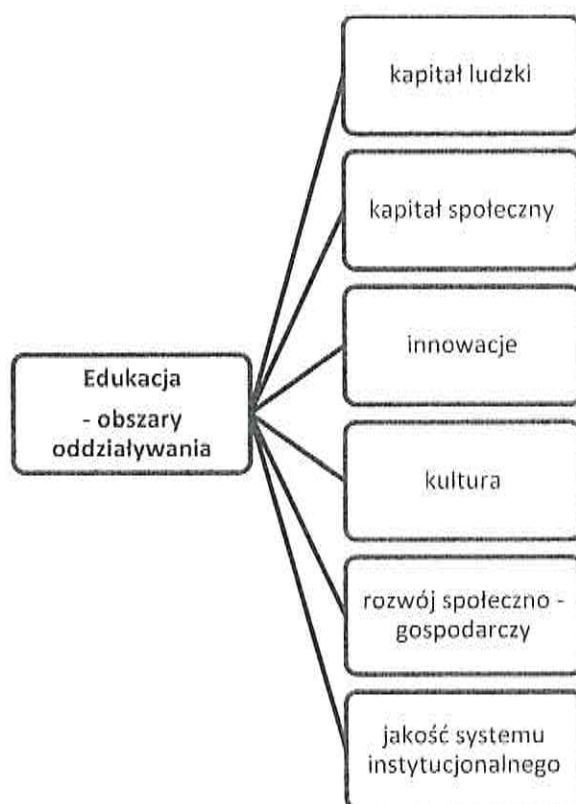
OKRĄGŁY STÓŁ EDUKACYJNY 2.0 / FORUM EDUKACYJNE

FORMUŁA: poszerzona Rada Dialogu Społecznego

PATRONAT: Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda

Tezy:

- Edukacja jest podstawą gospodarki opartej na wiedzy

- Nakłady na edukację to inwestycja na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, która zawsze się zwraca
- Zmiany w edukacji to proces wieloletni, wymagający autentycznego, ponadpolitycznego porozumienia, kontynuowanego przez kolejne rządy

UCZESTNICY:

- I. reprezentatywne organizacje pracowników:
 - 1. Forum Związków Zawodowych,
 - 2. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność",
 - 3. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
- II. reprezentatywne organizacje pracodawców
 - 1. Konfederacja Lewiatan
 - 2. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
 - 3. Związek Pracodawców Business Centre Club
 - 4. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
 - 5. Związek Rzemiosła Polskiego
- III. strona rządowa
- IV. reprezentanci Prezydenta RP

ZAPROSZENI DO UDZIAŁU:

- I. korporacje samorządowe reprezentowane w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego:
 - 1. Unia Metropolii Polskich
 - 2. Związek Województw Rzeczypospolitej
 - 3. Związek Miast Polskich
 - 4. Związek Powiatów Polskich
 - 5. Związek Gmin Wiejskich RP
 - 6. Unia Miasteczek Polskich

Uzasadnienie: .

Samorządy terytorialne są odpowiedzialne za ustalanie lokalnych regulaminów płacowych, w tym za politykę nagród i dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, za wypłatę wynagrodzeń nauczycielom i pozostałym pracownikom szkół, za utrzymanie i wyposażenie budynków szkolnych, za inwestycje oświatowe, rozwój sieci szkolnej (w tym za określanie profili szkół ponadpodstawowych), , za dowożenie dzieci do szkół, ustalanie liczby dzieci w oddziałach klasowych, decydowanie o poziomie zatrudnienia w szkołach, a także za zakres i charakter zajęć dodatkowych w szkołach, w tym zajęć organizowanych

po godzinach lekcyjnych. Samorządy odpowiadają także za organizację opieki przedszkolnej oraz szereg pozaszkolnych zadań oświatowych.

II. niezależni eksperci

1. Komitet Nauk Pedagogicznych PAN
2. organizacje pozarządowe (po ustaleniu wymogów dot. reprezentatywności)

Uzasadnienie:

Wysłuchanie opinii niezależnych osób, do których kompetencji merytorycznych uczestnicy debaty mają zaufanie

III. przedstawiciele partii politycznych zasiadających w Sejmie RP

Uzasadnienie:

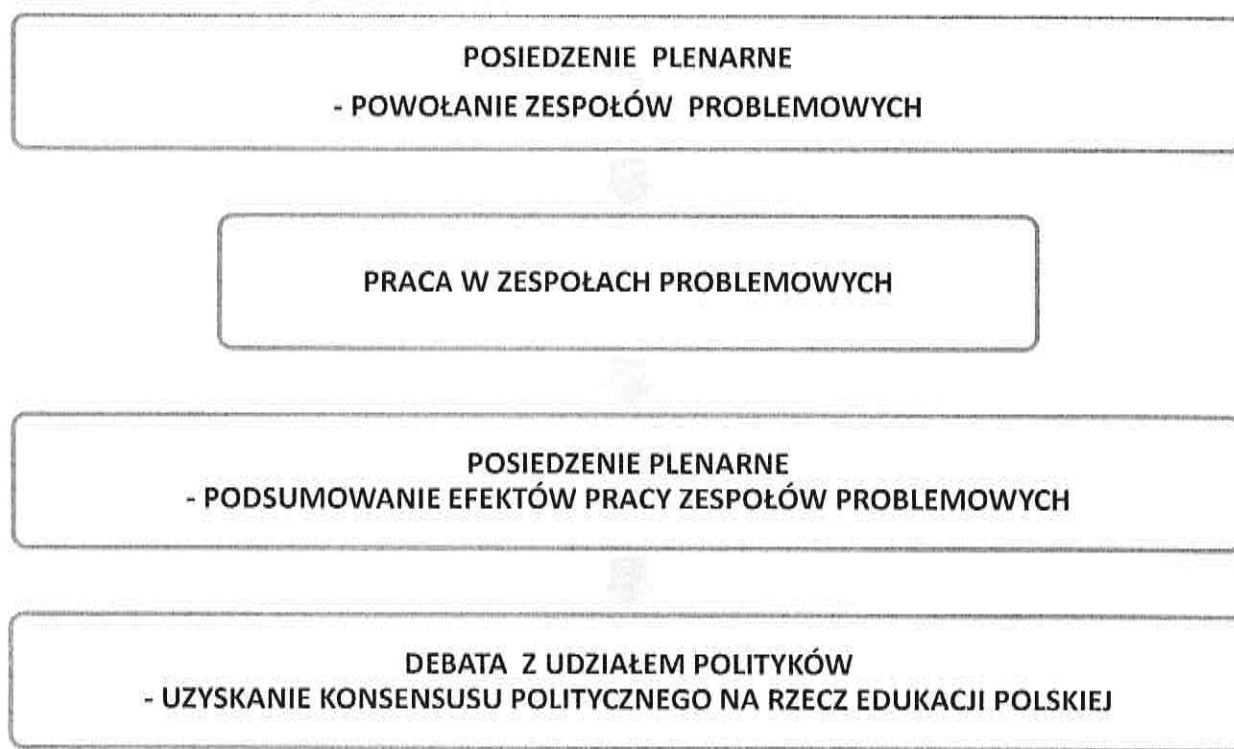
Uzyskanie konsensusu politycznego na rzecz edukacji polskiej

ZAKŁADANE CELE

- zwiększenie nakładów na oświatę (rekomendacja - w przeliczeniu na mieszkańca¹)
- zmiana systemu finansowania oświaty
- podniesienie wynagrodzeń nauczycieli i pracowników oświaty oraz poprawa warunków pracy nauczycieli
- ustalenie standardów oświatowych

¹ Patrz: Zał. 1

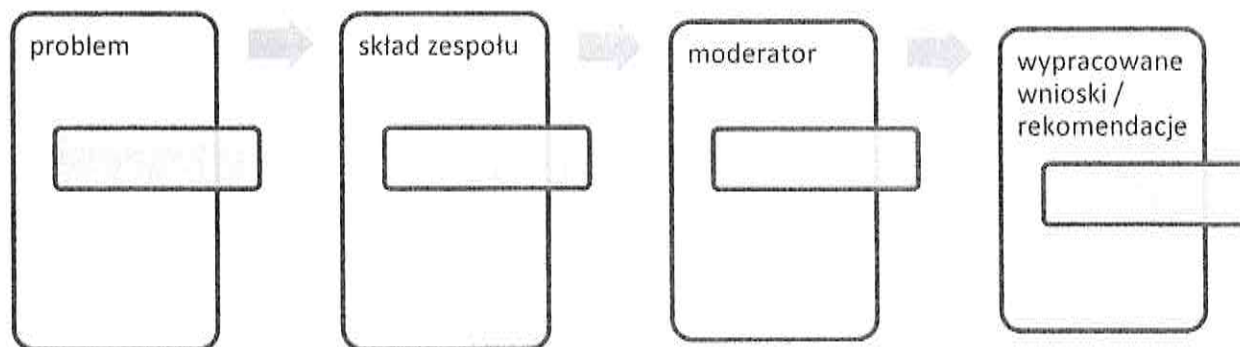
RAMOWA KONCEPCJA PRACY

ZESPOŁY PROBLEMOWE

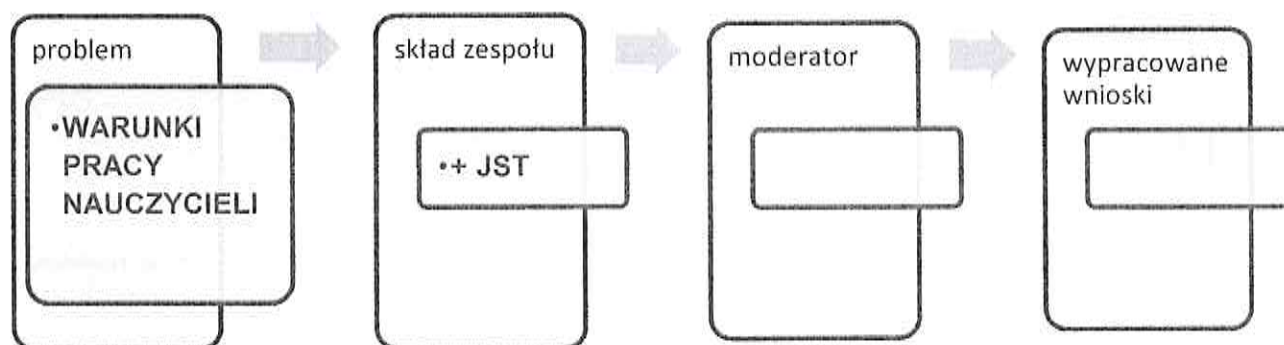
- wybór priorytetowych problemów (uwarunkowany aktualną sytuacją w oświacie)
- skład zespołu: 15 – 20 osób (uzasadnienie: efektywność pracy)
- harmonogram pracy zespołów: do końca roku szkolnego 2018 / 2019;
(kalendarz spotkań wypracują członkowie zespołów)
- miejsce pracy zespołów: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”,
Warszawa, ul. Limanowskiego 23

Proponowany model pracy:

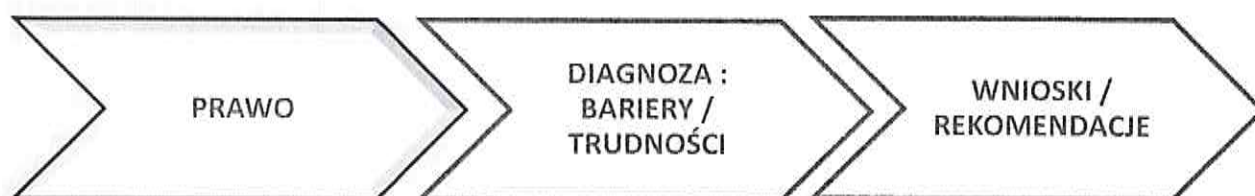

Proponowane Zespoły problemowe

1. finasowanie oświaty
2. wynagrodzenie nauczycieli
3. warunki pracy nauczycieli
4. standardy oświatowe
5. pomoc psychologiczno – pedagogiczna
6. podstawy programowe i programy nauczania (ustalenie zasad tworzenia)
7. standardy przygotowania nauczyciela do zawodu
8. awans zawodowy i autonomia nauczyciela

np.

- Art. 29. Karta Nauczyciela - Wyposażenie stanowiska pracy nauczyciela
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania
- itd.

• np. organ prowadzący
 ↓
 dyrektor

.....

.....

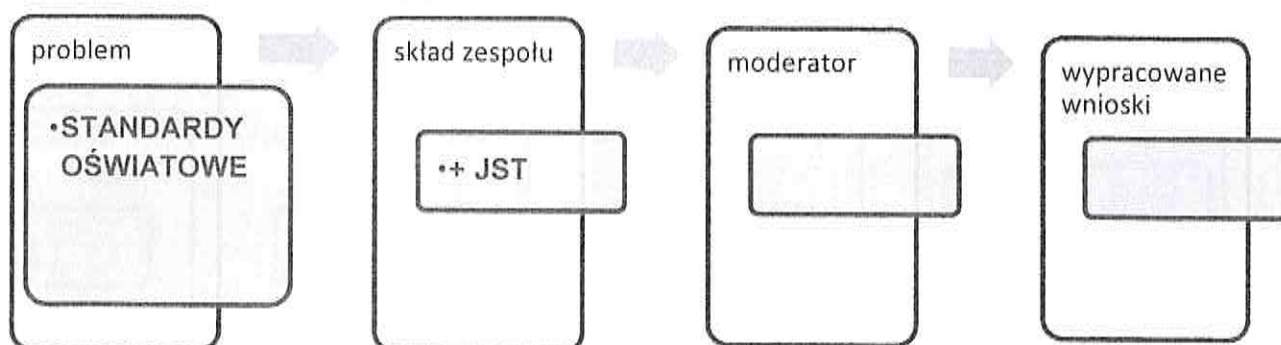
.....

.....

.....

.....

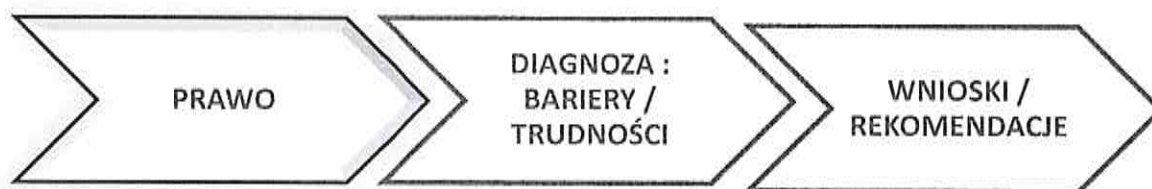
.....

Przykładowe standardy do omówienia

STANDARD NAKŁADÓW określenie wymogów opisujących minimalny poziom profesjonalnego i materialnego zabezpieczenia pracy szkoły / placówki <u>Założenie</u> - wszystkie szkoły / placówki zapewnią uczniom takie same warunki nauczania i wsparcia	Subwencja oświatowa	- standardy finansowania w przeliczeniu na : • 1 ucznia • mieszany (uczeń / oddział) • inne - wagi wyrównawcze
	System wynagradzania nauczycieli	• minimalne wynagrodzenie zasadnicze • minimalne średnie wynagrodzenie • prawo do dodatków • świadczenia socjalne • odprawy • nagrody • inne
	System wynagradzania pracowników administracji i obsługi	• zatrudnianie • wymagania kwalifikacyjne • widełki stawek • nagrody jubileuszowe • odprawy • dodatki
	Standardy wyposażenia	• wynikające z podstaw programowych • zadań statutowych • przepisów ogólnych
STANDARD PROCESU <u>Założenie</u> - zapewnienie odpowiedniej jakości nauczania jako wyniku	Organizacyjne	• liczebność oddziałów • zasady podziału na grupy • instytucje wsparcia (system poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, biblioteki

wdrożenia we wszystkich szkołach / placówkach jednakowo minimalnych warunków programowych i organizacyjnych		szkolne, świetlice, stołówki)
---	--	-------------------------------

Oprac. E. Tatarczak, S. Wittkowicz, B. Belicka

Załącznik 1

Wydatki na edukację na mieszkańca (tys. euro rocznie, 2015) źródło: Eurostat

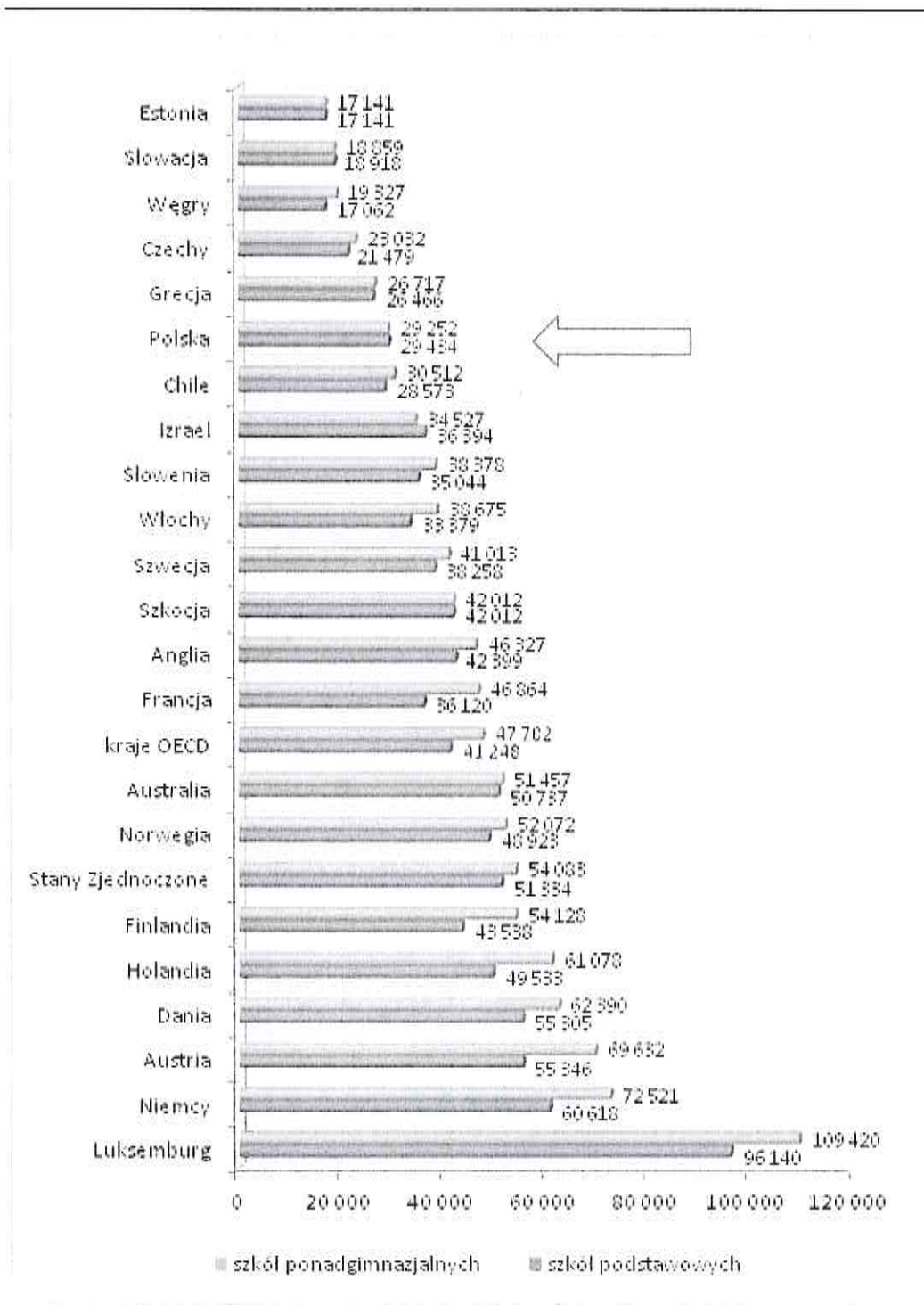
1	Luksemburg 4,63	17	Słowenia 1,04
2	Szwajcaria 4,24	18	Portugalia 1,04
3	Norwegia 3,65	19	Hiszpania 0,95
4	Dania	20	Estonia

	3,36		0,94
5	Szwecja 2,96	21	Czechy 0,78
6	Finlandia 2,39	22	Łotwa 0,74
7	Belgia 2,34	23	Grecja 0,70
8	Holandia 2,17	24	Litwa 0,70
9	Wielka Brytania 2,02	25	Słowacja 0,61
10	Irlandia 2,01	26	Węgry 0,58
11	Austria 1,94	27	Polska 0,58 – 2 365 zł na mieszkańca w 2016r.
12	Francja 1,79	28	Chorwacja 0,49
13	Niemcy 1,55	29	Bułgaria 0,25
14	Cypr 1,19		
15	Malta 1,17		<i>średnia dla UE</i> 1,40
16	Włochy 1,07		

Załącznik 2

Roczne średnie wynagrodzenia nauczycieli w wieku 25-64 lat szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych z krajów OECD w 2013 roku (USD w PPS);

Źródło: opracowanie Sedlak & Sedlak na podstawie Education at a Glance 2015

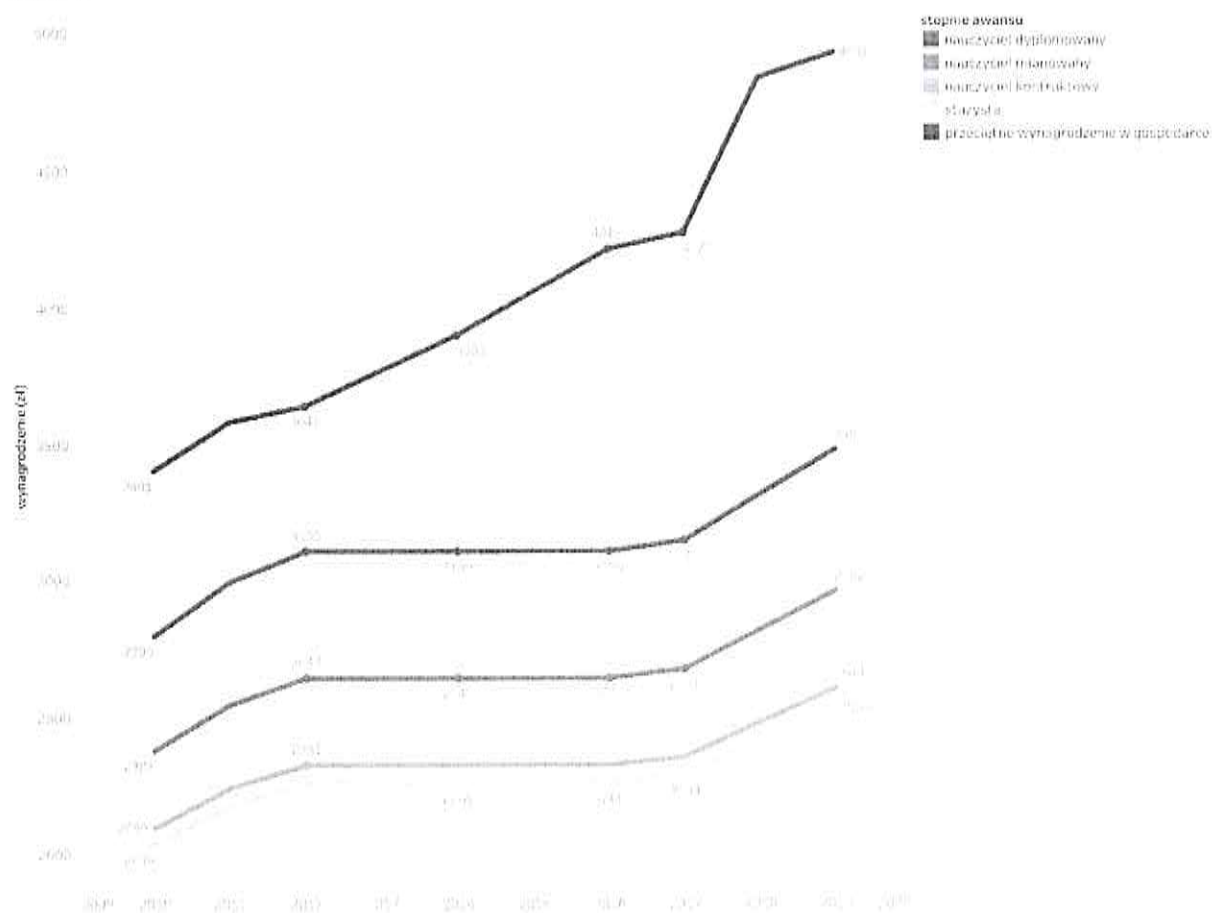
Załącznik 3

Roczne średnie wynagrodzenia nauczycieli z krajów OECD w 2013 roku (USD w PPS)

Źródło: opracowanie Sedlak & Sedlak na podstawie Education at a Glance 2015

Źródło: GUS

Sheet 1

Zał. 6

Minimalne wynagrodzenie w Polsce a wynagrodzenie nauczyciela stażysty i dyplomowanego

rok	płaca minimalna	Stażysta wyż. od min o - w %	Dyplomowany wyż. od min o - w %
-----	-----------------	---------------------------------	------------------------------------

2008	1126	1418 21%	2380 53%
2009	1276	1906 33% ↗	2616 51 ↘
2010	1317	2039 35% ↗	2799 53% ↗
2011	1386	2182 36% ↗	2995 54% ↗
2012	1500	2265 34% ↘	3109 52% ↘
2013	1600	2265 30% ↘	3109 48% ↘
2014	1680	2265 26% ↘	3109 46% ↘
2015	1750	2265 23% ↘	3109 44% ↘
2016	1850	2265 20% ↘	3109 40% ↘
2017	2000	2294 13% ↘	3149 37% ↘
2018	2100	2417 13% =	3317 37% =
2019	2250	2538 11% ↘	3483 35% ↘

lata 2016 - 2019

